

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання випускних кваліфікаційних робіт
здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
зі спеціальності
8.18010014 «Управління фінансово-економічною безпекою»

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансово-економічної безпеки
Протокол № 2 від 17.10.2016 р.

Фінансово-економічна безпека. Методичні вказівки до виконання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» зі спеціальності 8.18010014 «Управління фінансово-економічною безпекою» / Укл.: Ільчук В.П., Жарій Я.В., Тарасенко А.В., Лисенко І.В., Садчикова І.В. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 46 с.

Укладачі: Ільчук Валерій Петрович, доктор економічних наук, професор
Жарій Ядвига Вікентіївна, кандидат технічних наук, доцент
Тарасенко Артем Валерійович, кандидат економічних наук, доцент
Лисенко Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент
Садчикова Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: Лапінський І.Е., завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки, кандидат економічних наук, доцент

Рецензент: Дерій Ж.В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	4
2 ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	6
3 ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ТА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ ВКР.....	6
4 ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА ПЛАНУ ВКР.....	7
5 СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	8
6 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	11
7 ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ВКР.....	13
8 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ ВКР.....	20
9 ВІДГУК КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	20
10 РЕЦЕНЗУВАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	21
11 ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ.....	22
12 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	23
13 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	25
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	27
ДОДАТКИ.....	36
Додаток А. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи.....	36
Додаток Б. Індивідуальне завдання на випускню кваліфікаційну роботу...	37
Додаток В. Зразок оформлення анотації.....	39
Додаток Г. Форма відгуку наукового керівника.....	40
Додаток Д. Зразок форми зовнішньої рецензії	41
Додаток Е. Тематика випускних кваліфікаційних робіт.....	42
Додаток Ж. Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи.....	46

ВСТУП

Виконання та захист випускної кваліфікаційної роботи за спеціальністю 8.18010014 «Управління фінансово-економічною безпекою» завершує підготовку фахівця з повною вищою економічною освітою. ВКР є роботою, у якій здобувач вищої освіти (ЗВО) освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» має засвідчити, що він оволодів необхідними теоретичними знаннями та навичками їх практичного застосування в конкретних умовах.

Випускна кваліфікаційна робота – це самостійне наукове дослідження і важлива форма перевірки якості професійної підготовки фахівця фінансового профілю. Робота підводить підсумки набутих знань, умінь та навичок з основних дисциплін, передбачених навчальним планом. На підставі її захисту Державна екзаменаційна комісія вирішує питання про присвоєння студенту кваліфікації магістра з фінансів і кредиту.

Випускна кваліфікаційна робота має виконуватись на основі результатів дослідження однієї або кількох актуальних проблем та об'єктів і містити конкретні пропозиції. При розкритті теми роботи ЗВО має показати знання законодавчої бази з досліджуваної тематики, вміння використовувати сучасні методики здійснення досліджень та навички оволодіння технологічними прийомами обґрунтування фінансових рішень із застосуванням економіко-математичних методів і обчислювальних засобів.

Зміст роботи та рівень її захисту є одним з основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістра з фінансів. Відповідальність за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків та якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи несе здобувач вищої освіти.

В ході виконання випускної кваліфікаційної роботи перед студентом постає ряд питань методологічного, методичного та організаційного характеру. Метою даних методичних рекомендацій є надання допомоги ЗВО у вирішенні поставлених задач по змісту і порядку виконання роботи.

При розробці методичних вказівок використано досвід магістерського дипломного проектування провідних економічних університетів України, а також досвід кафедр ЧНТУ та кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

1 МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Випускна кваліфікаційна робота (ВКР) освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» – це самостійне дослідження, виконане студентом на завершальному етапі навчання в університеті. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія (ЕК) визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації.

Як теоретико-прикладне дослідження ВКР повинна містити глибоке теоретичне осмислення актуальної фінансово-економічної проблеми, а також обґрунтований проект практичного її розв'язання, виконаний на основі ретельно

проведеного аналізу діяльності конкретної організації-замовника (бази практики).

Метою підготовки ВКР є поглиблення студентом теоретичних і практичних знань з обраного напрямку спеціалізації, вироблення умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань; сприяння розвитку пошуку сучасних наукових досягнень у певній сфері та умінь їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем; визначення ступеня підготовки випускника до самостійної практичної діяльності.

Працюючи над ВКР, здобувач вищої освіти має засвоїти навички правильної постановки проблеми та обґрунтування її актуальності, формулювання мети і завдань дослідження, побудови логічного плану і оптимальної структури, роботи з літературними джерелами та статистичною інформацією, аналізу та оцінки різних аспектів діяльності організації, обґрунтування власних узагальнень, висновків і пропозицій.

Основними завданнями випускної кваліфікаційної роботи є:

- вивчення (або поглиблення) та узагальнення теоретико-методологічних засад з обраного напрямку дослідження;
- проведення всебічної діагностики ситуації із застосуванням сучасного інструментарію;
- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих рішень з використанням ситуаційного аналізу;
- підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

Повнота й особливості реалізації цих завдань залежать від напрямку дослідження, сфери діяльності підприємства та його специфічних рис.

Випускна кваліфікаційна робота магістра має:

- засвідчити рівень теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти до професійної діяльності, передбаченої освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра в галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»;
- відобразити вміння здобувача вищої освіти ставити проблемні питання, визначати їх актуальність, формулювати мету та завдання дослідження, аналізувати та правильно оцінювати соціально-економічні процеси в суспільстві, критично аналізувати інформаційні джерела, обґрунтувати власні узагальнення, висновки і пропозиції;
- продемонструвати рівень оволодіння сучасними методиками досліджень та обробки статистичних та інших фактичних матеріалів;
- показати рівень засвоєння теоретичних знань і вміння застосовувати їх при розв'язанні практичних проблем, робити висновки, вносити пропозиції та розробляти практичні рекомендації.

Виконання і захист випускної кваліфікаційної роботи магістра є кінцевим етапом процесу здобуття повної вищої освіти та отримання кваліфікації «магістр».

2 ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Відповідно до «Методичних рекомендацій щодо виконання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти освітніх ступенів «бакалавр» і «магістр» ЧНТУ (Наказ ректора ЧНТУ №90 від 01.06.2016р.) процес виконання ВКР магістра слід поділити на три стадії – підготовчу, основну та заключну, кожна з яких складається з ряду етапів.

Підготовча стадія передбачає:

- ознайомлення здобувача вищої освіти з основними вимогами, що пред'являються до виконання ВКР магістра;
- визначення напряму дослідження та підбір об'єкта дослідження;
- вибір та затвердження теми роботи з призначенням керівника на підставі персональної заяви студента;
- розробка плану випускної кваліфікаційної роботи із складанням та погодженням графіка виконання ВКР;
- заповнення бланка «Завдання на випускну кваліфікаційну роботу» та його затвердження на кафедрі.

Основна стадія виконання роботи включає:

- обробка літературних та інформаційних джерел, вивчення теоретичних і практичних матеріалів з обраної теми;
- складання бібліографічного переліку, аналіз та узагальнення зібраного матеріалу;
- викладення проаналізованого і систематизованого матеріалу відповідно до плану ВКР;
- проведення анкетування чи експерименту, виконання розрахунків, у тому числі із застосуванням комп'ютерної обробки;
- написання ВКР з формулюванням висновків;
- оформлення ВКР з дотриманням діючих вимог та стандартів;
- передача випускної кваліфікаційної роботи на кафедру для перевірки.

Заключна стадія передбачає:

- отримання відгуку керівника;
- проходження зовнішнього рецензування;
- підготовка до захисту роботи;
- представлення випускної кваліфікаційної роботи в ЕК;
- публічний захист випускної кваліфікаційної роботи.

3 ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ТА ОБ'ЄКТА ДОСЛІДЖЕННЯ ВКР

Визначення предмета дослідження здійснюється виходячи з наукових інтересів здобувача вищої освіти, тематики наукових досліджень кафедри, замовлень підприємств тощо.

Можливі предмети досліджень:

- 1) Фінансова стратегія і політика підприємства (установи, організації);
- 2) Інвестиційна стратегія і політика підприємства (установи, організації);
- 3) Інноваційні проекти в різних галузях промисловості, транспорту, зв'яз-

ку, інформатики, охорони навколишнього середовища, в соціальній та інших сферах.

4) Окремі функції та напрями діяльності суб'єктів господарювання.

5) Система управління фінансовими ризиками суб'єктів господарювання.

6) Механізм антикризового управління підприємством.

Обираючи предмет дослідження, доцільно користуватися запропонованим переліком тем дослідження, проте він не є обов'язковим і може уточнюватись або доповнюватись за бажанням ЗВО та його наукового керівника.

Об'єктами випускної кваліфікаційної роботи магістра можуть бути:

1) Підприємства або фірми будь-яких організаційно-правових форм та розмірів чи їх структурні підрозділи будь-якої галузі народного господарства.

2) Науково-дослідні, проектно-конструкторсько-технологічні та інші науково-технічні організації та їх підрозділи.

3) Інвестиційні, страхові, посередницькі, фінансові, консалтингові компанії та фірми, а також біржі, фонди, комерційні банки та інші організації ринкової інфраструктури.

Даний перелік не обмежує перелік можливих об'єктів ВКР магістра. Важливо, щоб студент був обізнаний зі специфікою діяльності об'єкта досліджень, наприклад, при проходженні переддипломної практики.

4 ВИБІР І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ТА ПЛАНУ ВКР

Тема ВКР повинна бути актуальною, мати теоретичне і прикладне значення, відповідати сучасному стану та перспективам розвитку економічної науки і господарської практики.

Студент може скористатися тематикою ВКР, яку розробляє і щорічно переглядає кафедра (Додаток Е). Студенту надається право запропонувати свою тему з необхідним обґрунтуванням її дослідження.

Тема роботи має бути погоджена як з випускною кафедрою, так і з організацією, на матеріалах якої вона буде виконуватися.

Обираючи тему, слід урахувувати її актуальність для організації, можливість одержання відповідних матеріалів (планових, звітних, статистичних), проведення власних спостережень, розрахунків, експериментів, наявність літературних та інформаційних джерел, власні напрацювання. Обов'язковою вимогою до ВКР є її корисність і практична цінність. ВКР має бути написана на матеріалах конкретної організації.

Студенти денної форми навчання проходять переддипломну практику за направленнями випускної кафедри; матеріали для аналітичної частини роботи вони одержують за місцем практики.

Студенти заочної форм навчання одержують матеріали для аналітичної частини ВКР за місцем основної роботи.

Виконання випускної кваліфікаційної роботи на абстрактну тему без використання й аналізу матеріалів, що характеризують діяльність конкретної організації, не допускається.

Пропозиції щодо вибору теми ВКР студент спочатку обговорює з науковим керівником від кафедри. За поданням наукових керівників кафедра розглядає пропозиції студентів і після їх схвалення готує проект відповідного наказу.

Закріплення за студентом теми випускної кваліфікаційної роботи магістра оформлюється наказом ректора ЧНТУ не пізніше ніж за півроку до закінчення навчання за магістерською програмою. Цим самим наказом призначаються наукові керівники ВКР магістрів.

План випускної кваліфікаційної роботи магістра повинен відповідати темі дослідження, мати чітку логіку поєднання теоретико-методичної, аналітичної та конструктивної частин. При розробці та обговоренні плану дослідження необхідно скласти поетапний календарний план написання ВКР згідно із затвердженням на кафедрі регламентом. Консультування студентів з питань вибору теми роботи та розробки її календарного плану здійснюється науковим керівником.

5 СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Випускна кваліфікаційна робота магістра як оригінальне теоретично-прикладне дослідження повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність.

Загальний обсяг ВКР має бути в межах 110–130 сторінок машинописного тексту формату А4.

Рекомендована структура пояснювальної записки ВКР умовно поділяється на вступну частину, основну частину та додатки.

Вступна частина ВКР містить:

- титульний аркуш (оформляється за зразком, поданим в Додатку А);
- завдання на випускну кваліфікаційну роботу (зразок – в Додатку Б);
- анотацію;
- зміст;
- вступ.

Основна частина ВКР містить:

- перший (теоретичний) розділ;
- другий (аналітичний) розділ;
- третій (проектний) розділ;
- висновки (заклучна частина);
- перелік посилань.

В **анотації** (1 сторінка) зазначається прізвище та ініціали студента, назва випускної кваліфікаційної роботи, основний зміст та результати. Викладення матеріалу в анотації повинно бути стислим і точним. Необхідно використовувати стандартизовану термінологію, притаманну мові ділових документів, уникати маловідомих термінів і символів. Після анотації наводять ключові слова відповідною мовою.

Ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у випускній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7.

Анотація має бути написана українською та однією з іноземних мов (переважно – англійською), розміщуватися на окремому аркуші разом з ключовими словами та передувати змісту (зразок оформлення анотації в Додатку В).

Зміст ВКР має відображати суть роботи, її складові і логіку дослідження та може займати 1-2 сторінки. В ньому фіксуються назви всіх розділів і підрозділів із зазначенням початкових сторінок. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими і зрозумілими, літературно грамотними, тісно пов'язаними з темою роботи, але не повторювати її. Зразок оформлення змісту наведено в Додатку Ж.

У **вступі** зазначається проблема, що потребує вирішення, ступінь її дослідження, актуальність проведення і мета досліджень в обраному напрямі, завдання, що вирішуються для досягнення мети, об'єкт і предмет досліджень, наукова новизна та практична значущість роботи (для ЗВО за освітньо-наукової програми). Також зазначається апробація результатів досліджень – виступи на студентських наукових конференціях, публікації результатів дослідження. Обсяг вступу, зазвичай, не повинен перевищувати 2,5-3 сторінки.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу та шляхів розв'язання проблеми з обґрунтуванням необхідності досліджень для підприємств та організацій.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження. Ставлячи мету, дослідник має уявляти собі, який результат він має намір одержати, яким буде цей результат.

Об'єкт дослідження визначається разом з вибором теми і є однією із сторін діяльності господарюючого суб'єкта (визначення об'єкта пов'язано з відповіддю на питання: що розглядається?).

Предмет дослідження міститься в межах проблемного об'єкта, який потребує вирішення (характеристика того, що знаходиться в межах об'єкту дослідження, тобто визначення предмета пов'язано з відповіддю на питання: як розглядається об'єкт дослідження).

Метод – сукупність прийомів, операцій і способів теоретичного пізнання і практичного перетворення дійсності, досягнення визначених результатів.

Методика – розглядається як інструкція діяльності з реалізації методу дослідження.

Наукова новизна повинна містити результати самостійного аналітичного та експериментального характеру.

Практична значущість повинна містити результати власних досліджень, що можуть бути упроваджені в діяльність підприємств, установ.

Апробація роботи повинна містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами роботи, виступи на науково-практичних конференціях, інших наукових заходах.

Зміст основної частини випускної кваліфікаційної роботи викладають за розділами. Розділи можуть поділятися на підрозділи, пункти, підпункти.

Перший (теоретичний) розділ (35-40 стор.) структурно складається з 3-4 підрозділів. У ньому слід розкрити стан теоретичних напрацювань з обраної теми, проаналізувати різні аспекти та існуючі погляди (у тому числі власні), ви-

явити невирішені проблеми, які потребують розв'язання в теоретичному, методичному та прикладному плані.

У даному розділі необхідно приділити увагу викладенню методик аналізу визначених проблем, які будуть використовуватись у наступних частинах роботи. Автор має продемонструвати свою обізнаність із сучасними методами аналізу і на основі їх критичного огляду обґрунтувати вибір найпридатнішого для обраного напрямку дослідження. Теоретичний розділ завершується стислими висновками, які нумеруються.

У *другому (аналітичному) розділі* (35-40 стор.) студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на матеріалах конкретної організації. Цей розділ може включати 3-5 відносно самостійних підрозділів, що містять аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження.

В перших підрозділах має бути надана стисла фінансово-економічна характеристика об'єкта дослідження, умови господарювання, сучасні проблеми та перспективи розвитку, результати аналізу та оцінки систематизованих матеріалів щодо його діяльності та галузі, до якої він відноситься. Описувати історію виникнення організації недоцільно.

Друга частина розділу присвячується поглибленому аналізу досліджуваної проблеми. Проводиться аналіз ефективності управління виробництвом, фінансами та ризиками підприємства відповідно до теми магістерської роботи, класифікуються переваги та недоліки у фінансово-господарській діяльності підприємства, організації чи установи.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну режиму функціонування об'єкта дослідження. Досить важливим є те, щоб узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі студентом, були підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ повинен бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності організації за останніх 3-5 років. При проведенні аналізу для порівняння бажано вживати середньогалузеві та макроекономічні показники.

Слід чітко розмежувати джерела походження використаної при аналізі інформації: що запозичене з літератури, що одержано з документів організації, а які дані здобуті шляхом власних спостережень, експериментів та розрахунків.

Розділ завершується оцінкою одержаних результатів.

Третій (проектний) розділ (15-20 стор.) має містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі випускної кваліфікаційної роботи. Структурно розділ вміщує 3-4 підрозділи.

Розробки та рекомендації мають базуватися на фактичних матеріалах об'єкта досліджень та на результатах аналізу, проведеного в другому розділі ВКР. Студент повинен розкрити зміст запропонованих заходів, що спрямовані на під-

вищення ефективності функціонування об'єкта в цілому, обґрунтувати їх вплив на діяльність підприємства в аспекті теми, що досліджується.

Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків з визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів на практиці.

За результати розрахунків та зроблені на цій основі висновки відповідальність несе студент – автор випускної кваліфікаційної роботи магістра.

Однією з ознак високої якості ВКР є застосування комп'ютерних засобів та економіко-математичних методів і моделей як під час аналізу, так і при обґрунтуванні запропонованих заходів.

Висновки – є завершальною частиною ВКР. Цей розділ містить стислий виклад актуальності теми, зроблених оцінок та узагальнень під час аналізу, підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі з акцентом на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для об'єкта досліджень. Ознайомлення з текстом висновків повинно сформувати у читача уявлення про ступінь реалізації автором дипломної роботи поставленої мети і завдань. Обсяг висновків – 5-7 сторінок.

Розділ **«Перелік посилань»** включає складений за чинними правилами перелік використаних літературних джерел.

У **додатки** виносяться вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини, акти про впровадження у виробництво, інші матеріали, які допомагають більш повно і докладно розкрити задум та шляхи реалізації роботи.

6 ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Виконання випускної кваліфікаційної роботи магістра потребує глибоких теоретичних знань, вміння використати їх стосовно предмета й об'єкта дослідження. При цьому отримані знання при вивченні дисциплін, що викладаються в університеті, не виключають самостійного їх поглиблення, особливо за тими напрямками, які відповідають обраній темі випускної роботи.

На початку виконання роботи необхідно ознайомитись зі змістом спеціальної літератури за обраною темою. Крім наведеного нижче переліку рекомендованої літератури, слід користуватися предметними каталогами бібліотек, бібліографічними збірниками за відповідними галузями знань, реферативними журналами, електронно-пошуковими системами.

При виконанні випускної кваліфікаційної роботи обов'язковим є використання Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів. При цьому необхідно використовувати лише чинні нормативно-правові акти з останніми змінами та доповненнями до них. Посилання на застарілий нормативний матеріал може стати суттєвим недоліком ВКР.

Фактичні матеріали за результатами діяльності підприємств, організацій чи установ, на базі яких виконується дипломна робота, збираються під час прохо-

дження практики. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем, графіків.

Роботу над текстом доцільно розпочинати з першого розділу, в якому висвітлюються питання теоретичного характеру та дається опис методичної бази подальших досліджень. Автор повинен суворо слідкувати за тим, аби виклад тексту відповідав темі та плану роботи і не виходив за їх межі. При цьому матеріал слід викладати послідовно і логічно, не забуваючи зазначати використані інформаційні джерела.

Виклад аналітичної частини має базуватися на методичних матеріалах теоретичного розділу і на загальновідомих сучасних методах аналізу та не повинен зводитися до набору непов'язаних між собою окремих напрямків досліджень. Кожний напрям аналізу має бути підтвердженим підібраним і систематизованим фактичним і статистичним матеріалом. Усі використані в роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми повинні обов'язково мати відповідні коментарі та бути проаналізованими.

Основою для розробки проектного розділу є виявлені після проведення діагностики об'єкта дослідження проблеми, причини їх виникнення і чинники, що вплинули на певний стан об'єкта. Результатом цього розділу мають стати альтернативні пропозиції щодо усунення проблем з економічним обґрунтуванням найбільш доцільних способів їх вирішення в реальних умовах. При цьому обов'язковою вимогою до проектного розділу ВКР є наявність власного бачення проблематики, самостійних висновків, нестандартних пропозицій та інноваційних ідей.

Оскільки регламентом передбачено подання робочого варіанту ВКР науковому керівнику на перевірку частинами, роботу над кожним новим розділом слід розпочинати після того, як робочий варіант попереднього розділу завершено студентом повністю та подано для перевірки керівнику.

При виконанні ВКР необхідно дотримуватись діючого регламенту випусканої кафедри, відповідно до якого **здобувач вищої освіти зобов'язаний**:

- своєчасно узгодити тему випускної кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника роботи на підбір та опрацювання матеріалів, необхідних для роботи під час проходження переддипломної практики;

- на переддипломній практиці, крім виконання її програми, ознайомитися зі специфікою діяльності підприємства, практичною реалізацією питань організації та управління підприємством, з фінансово-економічними показниками та звітністю з метою підбору матеріалів відповідно до теми ВКР;

- після подання та захисту звіту про переддипломну практику скласти та узгодити з керівником випускної кваліфікаційної роботи календарний план-графік виконання випускної роботи з урахуванням структури і трудомісткості розділів;

- регулярно, не менше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;

- самостійно виконувати роботу, використовуючи передові методики наукових досліджень та сучасні комп'ютерні технології;

– відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення пояснювальної записки та графічного матеріалу, їх відповідність методичним рекомендаціям (вказівкам) з дипломного проектування випускаючої кафедри, існуючим нормативним документам та державним стандартам;

– дотримуватися календарного плану-графіка виконання випускної роботи та подання матеріалів керівнику на перевірку;

– адекватно реагувати на зауваження і рекомендації керівника щодо змістовної частини роботи та вчасно виправляти недоліки в роботі;

– з повним дотриманням вимог щодо оформлення, роздрукувати чистовий варіант ВКР, зшити її та поставити підпис на титульному аркуші;

– подати випускну кваліфікаційну роботу науковому керівнику для оцінювання її якості та визначення можливості винесення на захист;

– своєчасно отримати відгук керівника і рецензію на ВКР;

У разі недодержання студентом регламенту виконання випускної кваліфікаційної роботи завідувач кафедри, за поданням наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи, має право звернутися до ректора університету з пропозицією відрахувати студента з магістратури як такого, що не виконує навчальний план.

7 ОФОРМЛЕННЯ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ ВКР

Випускна кваліфікаційна робота оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення».

Дані рекомендації лише роз'яснюють окремі положення стандарту стосовно оформлення ВКР. Остаточне рішення про відповідність правилам приймається на основі ДСТУ 3008-95.

1 Загальні положення

1.1 Випускна кваліфікаційна робота має бути написана чітко, розбірливо, без помилок з одного боку білого паперу формату А4 (210x297 мм) пастою чорного кольору або надрукована за допомогою комп'ютерної техніки у форматі MS WORD. Виконується ВКР, як правило, державною мовою.

1.2 Шрифт роботи: Times New Roman Cyr, кегель – 14.

1.3 Міжрядковий інтервал – 1,5; вирівнювання тексту по ширині.

1.4 Відступи аркушу: ліворуч – 30 мм, верхнє – 20 мм, праворуч – не менше ніж 10 мм, нижнє – 20 мм.

1.5 Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту дипломної роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25);

1.6 Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням відповідним до кольору аркуша коректором і нанесенням на тому ж місті чи між рядками вірного тексту або графіки машинописним способом чи від руки. На одну сторінку допускається не більше одного виправлення, на всю роботу – не більше десяти.

2 Структурні елементи

2.1 Структурними елементами випускної кваліфікаційної роботи є: АНОТАЦІЯ на двох мовах з ключовими словами, ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛИ основної частини роботи, ВИСНОВКИ, ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ, ДОДАТКИ.

2.2 Заголовки структурних елементів, крім назв розділів, не нумеруються (наприклад, 1 ВСТУП – оформлено не правильно, правильно – ВСТУП). Нумеруються лише НАЗВИ РОЗДІЛІВ основної частини роботи.

2.3 Структурні елементи входять до загальної нумерації сторінок випускної роботи, включаючи додатки.

3 Оформлення заголовків

3.1 Заголовки структурних елементів і розділів основної частини ВКР слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці і не підкреслюючи.

3.2 При написанні назв розділів, слово РОЗДІЛ не пишеться.

3.3 Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів розділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

3.4 Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою.

3.5 Перенесення слів у заголовок розділу не допускається.

3.6 Відстань між структурними елементами та основним текстом повинна складати два рядки.

3.7 Відстань між назвою розділу та назвою підрозділу – два рядки.

3.8 Відстань між назвою підрозділу та основним текстом – один рядок.

3.9 Відстань між назвою підрозділу та підпунктами – один рядок.

3.10 Відстань між назвою підпункту та основним текстом відсутня.

3.11 Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Приклад:

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

1.1 Сутність та основні складові системи забезпечення фінансової безпеки банку

Основний текст роботи...

4 Нумерація розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів

4.1 Розділи, підрозділи, пункти, підпункти звіту слід нумерувати арабськими цифрами (без знака №).

4.2 Розділи звіту повинні мати порядкову нумерацію в межах дипломної роботи і позначатися без крапки. Наприклад: 1, 2, 3 і т. д.

4.3 Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять. Наприклад: 1.1, 1.2 і т. д.

5 Оформлення ілюстрацій (рисунки, графіки, схеми, діаграми)

5.1 Ілюстрації слід розміщувати у звіті безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці.

5.2 На всі ілюстрації мають бути посилання у звіті.

5.3 Ілюстрація позначається словом «Рисунок __», яке разом з назвою ілюстрації розміщують після самої ілюстрації.

5.4 Підпис ілюстрації необхідно робити посередині аркуша.

5.5 Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою.

5.6 Відстань між ілюстрацією та її назвою повинна складати один рядок.

5.7 Відстань між назвою рисунку та основним текстом – один рядок.

5.8 Шрифт всіх ілюстрацій повинен бути Times New Roman Cyr, кегель – 14, як виняток, дозволяється кегель 12.

5.9 Якщо ілюстрація являє собою графік, то осі графіка повинні бути обов'язково підписані і не повинні виділятися жирним.

5.10 Якщо ілюстрація являє собою графік, то на ньому повинні бути відображені значення.

Всі ілюстрації повинні бути чорно-білими.

5.11 Приклад:

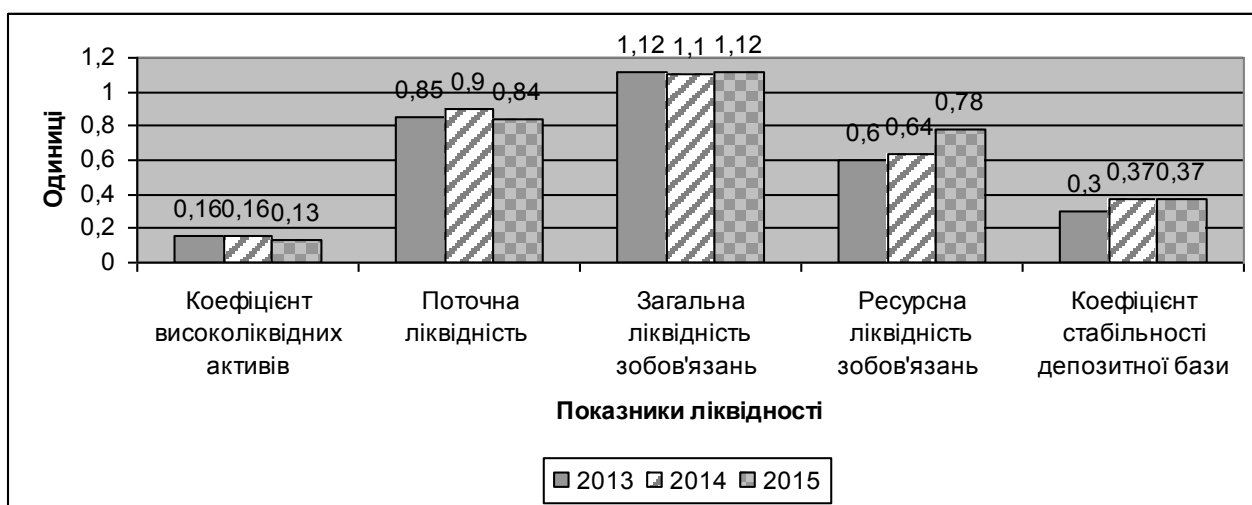

Рисунок 1.1 – Динаміка показників ліквідності комерційного банку

6 Оформлення таблиць

6.1 Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці.

6.2 На всі таблиці мають бути посилання в тексті звіту.

6.3 Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу.

6.4 Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

6.5 Всі таблиці повинні мати назву і бути підписаними.

6.6 Слово «Таблиця» пишеться з абзацу та поряд зазначається номер таблиці.

6.7 Текст в таблицях обов'язково повинен бути шрифту Times New Roman Суг, кегель – 14, як виняток дозволяється кегель 12. Також дозволяється використовувати міжрядковий інтервал – 1.

6.8 Відстань між підписом таблиця та таблицею повинна складати один рядок.

6.9 Відстань між таблицею та основним текстом – один рядок.

6.10 В таблицях, де наводяться числові значення, обов'язково повинні бути зазначені одиниці виміру.

6.11 Розміри таблиці не повинні виходити за лінію основного тексту дипломної роботи.

Приклад:

Таблиця 1.1 – Структурні показники діяльності банків України

№ з/п	Показники	Станом на 01.01.				
		2012	2013	2014	2015	2016
1	Кількість банків, які мають банківську ліцензію	176	176	180	163	117
2	з них: з іноземним капіталом	53	53	49	51	41
3	у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	22	22	19	19	17

6.12 У випадку якщо таблиця не вміщується на одній сторінці, для перенесення таблиці на наступну сторінку до таблиці необхідно додати рядок з номерами стовпців.

6.13 Далі на наступній сторінці з абзацу зазначається: «Продовження таблиці 1.1» (назву таблиці писати не потрібно) і таблиця продовжується, починаючи з рядка з номерами стовпців.

Продовження таблиці 1.1

1	2	3	4	5	6	7
4	Частка іноземного капіталу у статут. капіталі банків, %	41.9	39.5	34.0	32.5	43.3

6.14 Варто пам'ятати, що на відміну від тексту таблиці, підписи таблиці та слова “Продовження таблиці” оформляються шрифтом Times New Roman Cyr, кегель – 14, міжрядковий інтервал – 1,5.

7 Переліки

7.1 Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів.

7.2 Перед переліком ставлять двокрапку.

7.3 Перед кожною позицією переліку слід ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи – тире (перший рівень деталізації).

7.4 Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації).

Приклад:

Аналітичну роботу підприємства ділять на два блоки:

а) аналіз фінансових результатів та рентабельності:

- 1) аналіз та оцінка рівня показників прибутковості;
- 2) аналіз фінансових результатів від іншої реалізації;
- 3) аналіз чистого прибутку;
- 4) аналіз взаємозв'язку прибутку, руху оборотного капіталу та грошових потоків;
- 5) факторний аналіз показників рентабельності;

б) аналіз фінансового стану підприємства:

- 1) аналіз та оцінка складу та динаміка майна;
- 2) аналіз фінансової стійкості підприємства;
- 3) аналіз ліквідності балансу;
- 4) комплексний аналіз і рейтингова оцінка підприємства.

7.5 Переліки першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого рівня – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

8 Оформлення формул та рівнянь

8.1 Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

8.2 Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено один вільний рядок.

8.3 Формули і рівняння у дипломній роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу.

8.4 Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу.

8.5 Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

8.6 Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули чи рівняння, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послі-

довності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні.

8.7 Пояснення значення кожного символу та числового коефіцієнта слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом «де» без двокрапки.

Приклад:

Відомо, що

$$z = \frac{M1 - M2}{v1^2 + v2^2}, \quad (1.1)$$

де $M1, M2$ — математичне очікування;

$v1, v2$ — середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження.

8.8 Якщо для наведеної формули наводяться пояснення значень, то після формули ставиться кома, якщо пояснень немає, то ставиться крапка.

8.9 Формули, що йдуть одна за одною й не розділені текстом, відокремлюють комою.

9 Посилання

9.1 Посилання в тексті дипломної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними.

9.2 При посиланнях на розділи, підрозділи, пункти, підпункти, ілюстрації, таблиці, формули, рівняння, додатки зазначають їх номери.

9.3 При посиланнях слід писати: «... у розділі 4 ...», «... дивись 2.1 ...», «... за 3.3.4 ...», «... відповідно до 2.3.4.1 ...», «... на рис. 1.3 ...» або «... на рисунку 1.3 ...», «... у таблиці 3.2 ...», «... за формулою (3.1) ...», «... у рівняннях (1.23) – (1.25) ...», «... у додатку Б ...».

10 Перелік посилань

10.1 Перелік посилань будують у порядку появи посилань у тексті або в алфавітному порядку.

10.2 Зразки оформлення посилань на книги, на статтю, на електронне інформаційне джерело, на нормативні документи наведено нижче:

1. Говорушко Т. А. Страхові послуги. Підручник. – К.: Центр учбової літератури. – 2011. – 376 с.

2. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: підручник / В. М. Шелудько; Київський нац. ун-т. – 2-ге вид., стер. – К: Знання, 2013. – 375 с.

2. Кузнецова С.А. Парадигма управління грошовими потоками в хаотично структурованій економіці / С.А. Кузнецова, В.М. Вареник // Академічний огляд. – 2012. – №1. – С. 63-68.

3. Монетарний огляд за 2015 рік // Офіційний сайт Національного банку України / [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.

4. Закон України «Про Антимонопольний комітет України»: № 3659-ХІІ від 26.11.1993 // Верховна Рада України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

11 Додатки

11.1 Додатки слід оформлювати як продовження роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті ВКР.

11.2 Перед наведенням першого додатку необхідно до роботи додати чистий аркуш, на якому в середині повинно бути зазначено: ДОДАТКИ (Times New Roman Cyr, кегель – 14), цей аркуш враховується до загальної кількості та нумерації сторінок випускної кваліфікаційної роботи.

11.3 Кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки, на якій посередині рядка малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток __» з його позначенням.

11.4 Додатки позначаються послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь (наприклад, Додаток А).

11.5 Кожен додаток повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої у наступному рядку симетрично відносно сторінки.

11.6 Додатки повинні мати спільну з рештою звіту наскрізну нумерацію сторінок.

11.7 За необхідності у межах окремого додатку можуть знаходитися окремі елементи (таблиці, рисунки). У такому випадку, такий додаток повинен мати загальну назву, також повинні мати свої назви його окремі елементи.

11.8 Окремі елементи складного додатку підписуються таким чином: з початку ставиться назва літери додатку, а потім зазначається порядковий номер елемента в межах додатку. Наприклад, «Таблиця А.1 – « (перша таблиця додатку А), «рисунок Б.5» (п'ятий рисунок додатку Б) і т.д.

11.9 Також додатки можуть оформлятися у випускній роботі на окремих аркушах від їх назв. Це доцільно використовувати, якщо елементи додатків є громіздкими і займають всю площу сторінки. У такому випадку після аркушу з словом «ДОДАТКИ» додається ще один чистий аркуш, на якому зазначається назва першого додатку згідно правил, після цього додається сам додаток, але без підпису. Так необхідно оформити всі додатки.

11.10 Копії документів у випускній роботі повинні бути представлені на аркушах стандартного формату білого кольору з однієї сторони листа.

12 Нумерація сторінок дипломної роботи

12.1 Сторінки звіту слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту дипломної роботи.

12.2 Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

12.3 Титульний лист, завдання і анотація включаються до загальної нумерації сторінок, але номери сторінок на аркушах не проставляються.

Приклад оформлення змісту ВКР наведено у Додатку Ж.

13 Випускню кваліфікаційну роботу опрацюють у тверду обкладинку.

8 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ ВКР

Для керівництва випускною кваліфікаційною роботою магістра за кожним студентом закріплюється науковий керівник.

Керівник випускної роботи магістра:

- розробляє теми ВКР магістрів, подає їх до затвердження на засідання кафедри, і після оприлюднення тематики дає студентам необхідні пояснення за запропонованими темами;
- готує та видає студенту завдання на випускну кваліфікаційну роботу магістра;
- допомагає здобувачу вищої освіти скласти та затверджує календарний план-графік виконання дипломної роботи;
- надає рекомендації студенту щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань та електронних джерел інформації за темою ВКР;
- здійснює загальне керівництво та перевірку якості виконаної частини випускної роботи шляхом проведення систематичних консультацій (не менше одного разу на два тижні);
- контролює дотримання студентом календарного плану виконання випускної роботи. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання роботи на нормоконтроль, інформує керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення роботи до захисту;
- готує відгук про ВКР з ґрунтовною характеристикою її якості відповідно до структури критеріїв оцінки;
- готує студента до захисту випускної кваліфікаційної роботи, організує (при необхідності) попередній захист;
- як правило, має бути присутнім на засіданні екзаменаційної комісії при захисті ВКР, керівником якої він є.

9 ВІДГУК КЕРІВНИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Випускна кваліфікаційна робота, що підписана автором, подається науковому керівнику для здійснення загальної оцінки і визначення можливості винесення її на захист. Після ознайомлення з ВКР науковий керівник підписує її та надає свій письмовий відгук.

У датованому та підписаному відгуку здійснюється оцінка керівником рівня підготовки здобувачем вищої освіти випускної кваліфікаційної роботи із зазначенням:

- головної мети ВКР роботи та її відповідності темі і завданню;
- ступеня самостійності при виконанні випускної роботи;
- рівня підготовленості ЗВО до прийняття сучасних рішень;
- умінь аналізувати необхідні літературні джерела, застосовувати сучасні методи та інформаційні технології, проводити математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати досліджень;

- найбільш важливих теоретичних і практичних результатів та їх апробації (участь у конференціях, семінарах, публікація статей тощо);
- відповідності оформлення пояснювальної записки ВКР вимогам чинних стандартів;
- можливості допуску ВКР до захисту із здійсненням відповідного запису «Допускається до захисту».

У випадках негативного висновку щодо допуску на захист випускної кваліфікаційної роботи це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю наукового керівника.

Зразок структури змісту відгуку наукового керівника ВКР наведено в Додатку Г.

10 РЕЦЕНЗУВАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Випускна кваліфікаційна робота, підписана автором, з письмовим відгуком наукового керівника подається керівникові магістерської програми (завідувачу випускаючої кафедри).

Керівник магістерської програми вирішує питання про допуск студента до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші дипломної роботи.

У разі невідповідності ВКР вимогам даних рекомендацій керівник магістерської програми може не допустити студента до захисту випускної роботи. Таке рішення керівника магістерської програми має бути затверджене на засіданні кафедри.

Якщо студента допущено до захисту ВКР, кафедра видає йому направлення до рецензента.

До рецензування залучаються висококваліфіковані фахівці виробничих і наукових організацій, працівники і НПП вищих навчальних закладів, які спеціалізуються на розв'язанні проблем, споріднених з темою роботи, а також провідні фахівці фінансово-економічного факультету ЧНТУ, чие коло наукових та фахових інтересів відповідає тематиці роботи магістра.

Рецензент дипломної роботи:

- отримує від ЗВО роботу для рецензування на підставі направлення за підписом завідувача випускаючої кафедри;
- докладно знайомиться зі змістом пояснювальної записки та графічним матеріалом випускної роботи, приділяє увагу науково-технічному рівню розробки, сучасності та раціональності прийнятих рішень, правильності розрахунків, використанню новітніх технологій, дотриманню вимог державних стандартів тощо. За необхідності запрошує дипломника на бесіду для отримання його пояснень з питань роботи;
- до дати, яка зазначена у направленні, готує рецензію у друкованому вигляді на стандартному бланку.

Рецензія складається у довільній формі із зазначенням:

- актуальності теми та відповідності роботи затвердженій темі;
- наукової новизни роботи, ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних технологій;

- якості проведеного аналізу, правильності виконаних розрахунків та адекватності зроблених висновків наявним проблемам;
- практичної цінності висновків і рекомендацій, можливості впровадження результатів роботи певними сферами діяльності;
- наявності недоліків роботи;
- оцінки випускної роботи магістра за чотирибальною шкалою та загального висновку щодо відповідності якості підготовки дипломника вимогам освітньо-кваліфікаційної рівня магістр та можливості присвоєння відповідної кваліфікації (формулювання згідно з діючими нормативними документами).

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що останній – це характеристика і випускної роботи, і професійних та особистих якостей дипломника в процесі її виконання, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо ВКР. Щоб виключити випадки повного збігу змісту цих документів, рекомендується при направленні ВКР на рецензування відгук наукового керівника вилучати з роботи.

Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, і завірити підписом та печаткою організації, співробітником якої він є. Зразок форми зовнішньої рецензії наведено у Додатку Д.

Негативна оцінка випускної кваліфікаційної роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її до захисту в ЕК. Завдання рецензування ВКР – попередньо оцінити теоретико-методологічний рівень підготовки студента, рівень оволодіння ним науковими методами в процесі дослідження, вміння застосувати теоретичні знання до аналізу практичної діяльності підприємств, здатність формулювати висновки та пропозиції, що мають практичне значення.

Остаточно випускна робота магістра оцінюється у процесі її захисту на засіданні ЕК.

11 ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Студенти, які повністю виконали всі вимоги навчального плану та готові представити в ЕК повністю завершену, перевірену та допущену до захисту випускну кваліфікаційну роботу, **зобов'язані:**

- ознайомитися зі змістом відгуку наукового керівника та рецензії на дипломну роботу;
- у разі необхідності підготувати аргументовані відповіді на зауваження керівника та рецензента при захисті ВКР в ЕК;
- за рішенням випускаючої кафедри або з власної ініціативи та за згодою керівника роботи пройти попередній захист на кафедрі;
- у строк, визначений секретарем екзаменаційної комісії, надати випускну кваліфікаційну роботу магістра до ЕК;
- своєчасно прибути на захист ВКР або попередити завідувача випускаючої кафедри та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на

захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин.

У разі відсутності таких документів ЕК може бути прийнято рішення про неатестацію його як такого, що не з'явився на захист ВКР без поважних причин, з подальшим відрахуванням з університету. Якщо студент не мав змоги заздалегідь попередити про неможливість своєї присутності на захисті, але в період роботи ЕК надав необхідні виправдані документи, ЕК може перенести дату захисту.

Випускна кваліфікаційна роботи до захисту не допускається, якщо:

- подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених регламентом;
- написана на тему, яка своєчасно не була затверджена наказом по університету;
- виконана не самостійно;
- структура не відповідає вимогам;
- відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів;
- не оправлена у тверду обкладинку;
- недбало оформлена, написана нерозбірливим почерком.

Випускна кваліфікаційна роботи без відгуку керівника та рецензії до захисту не приймається.

12 ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Захист випускної кваліфікаційної роботи особами, які здобувають ступінь магістра, здійснюється екзаменаційною комісією, відповідно до «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти Чернігівського національного технологічного університету (нова редакція)», затвердженого наказом ректора № 197 від 30.11.2015 р.

Захист випускних кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше ніж половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

До захисту студент готує реферат та ілюстративний матеріал (таблиці, графіки, діаграми, рисунки) для всіх членів комісії. Тривалість захисту однієї роботи повинна бути в межах 30 хвилин.

Захист, як правило, проводиться у такій послідовності:

– оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові здобувача вищої освіти, теми його випускної кваліфікаційної роботи та загальних результатів навчання за навчальним планом (кількість оцінок «відмінно», «добре», «задовільно»);

– доповідь студента (до 10 хвилин) у довільній формі про сутність роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання на випускну роботу. При цьому можуть використовуватись різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал проекту, визначений завданням на дипломну роботу, слайди, мультимедійні проектори тощо;

- відповіді на запитання членів комісії (до 15 хвилин);
- оголошення секретарем ЕК відгуку керівника та рецензії на дипломну роботу;
- відповіді студента на зауваження керівника роботи та рецензента;
- оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

Захист ВКР магістрів вітчизняними студентами здійснюється, як правило, державною мовою. Дозволяється захист російською мовою (зокрема, іноземним студентам) або будь-якою іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою тощо), які студент вивчав в університеті.

Рішення про допуск до захисту дипломної роботи іноземною мовою приймає на своєму засіданні до початку роботи ЕК випускаюча кафедра за заявою студента та за наявності реферату його дипломної роботи, виконаного іноземною мовою обсягом 10-15 сторінок зі стислим викладенням основних положень роботи.

Підставою для захисту іноземною мовою є витяг з протоколу цього засідання, а також згода голови ЕК. Останній, залежно від рівня володіння відповідною мовою членами ЕК, визначає необхідність присутності на захисті перекладача.

Запитання членів комісії можуть бути будь-якою мовою (українською, російською або іноземною), а відповіді студента, якщо не буде іншого прохання членів комісії, – іноземною мовою.

Оголошення відгуку керівника роботи та рецензії здійснюються мовою оригіналів цих документів, а оформлення протоколу засідання ЕК – державною мовою із зазначенням у ньому мови захисту.

Виступ студента на відкритому засіданні ЕК повинен бути старанно підготовленим, стислим і змістовним. Тези доповіді і демонстраційний матеріал ЗВО готує заздалегідь та може узгоджувати з керівником. Не слід переказувати вступ і зміст всіх розділів роботи, зупинятися на технічній стороні розрахунків. Необхідно:

- **по-перше**, стисло визначити мету та завдання роботи, обґрунтувати актуальність теми, охарактеризувати об'єкт дослідження;
- **по-друге**, викласти результати аналітичного дослідження, суть запропонованих заходів та обґрунтувати їх ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді;
- **по-третьє**, на завершення підкреслити, які положення та розробки заслуговують на впровадження, подані до впровадження чи вже впроваджені на підприємствах (в організаціях, установах). Під час доповіді необхідно звертати увагу членів ЕК на демонстраційний матеріал, який пояснює його зміст.

Члени ЕК можуть ставити студентові питання щодо змісту роботи, а також з окремих дисциплін. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими. Після оголошення відгуку керівника і рецензії на ВКР студент має відповісти на всі зауваження або погодитися з ними.

Під час захисту ведеться протокол засідання ЕК. Окремо відзначається думка членів ЕК про практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Результати захисту обговорюються на закритому засіданні ЕК, де виводиться остаточна оцінка випускної кваліфікаційної роботи і приймається рішення про присвоєння здобувачу вищої освіти кваліфікації магістра та видачу йому диплому державного зразка. Рішення ЕК оголошується її головою в той же день.

Після захисту випускна робота магістра передається в архів університету.

13 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підсумкову, диференційовану за чотирибальною шкалою, оцінку випускної кваліфікаційної роботи магістра визначає екзаменаційна комісія, її рішення є остаточним і оскарженню не підлягає.

У процесі визначення оцінки враховується якість поданої ВКР та рівень її захисту.

До змістовних аспектів ВКР магістра належать:

- актуальність обраної теми дослідження;
- спрямованість роботи на розробку реальних практичних рекомендацій;
- відповідність логічної побудови роботи поставленим цілям і завданням;
- широта й адекватність методологічного та діагностичного апарату;
- наявність альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень;
- ступінь самостійності проведення дослідження;
- рівень викладення роботи та її загальне оформлення.

Якість захисту випускної роботи магістра визначається:

- умінням стисло, послідовно й чітко викласти сутність та результати дослідження;
- здатністю аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди;
- повнотою відповідей на поставлені питання;
- загальним рівнем підготовки студента;
- володінням культурою презентації.

Основні **умови одержання** оцінки такі.

Відмінно. Випускна кваліфікаційна робота магістра є бездоганною, містить елементи новизни, має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відгук керівника і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ЕК правильні, стислі.

Добре. Тему ВКР розкрито, але в роботі мають місце окремі недоліки не-принципового характеру: в теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, елементи новизни чітко не подані, недостатньо використані інформаційні матеріали організації-замовника. Мають місце окремі зауваження в рецензії та відгуках, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання членів ЕК в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Задовільно. Тема ВКР в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, наукова полеміка відсутня, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів

(таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо, Рецензія і відгук містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення випускної роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета ВКР. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, переважає описовість на шкоду системності і глибині. Пропоновані заходи випадкові, з аналізу не випливають, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи далеке від зразкового. Ілюстрації до захисту відсутні. Доповідь нелогічна і не розкриває змісту роботи. Відповіді на запитання членів ЕК неточні або неповні.

Випускники, які під час захисту одержали незадовільні оцінки, відраховуються з університету, отримуючи академічну довідку. До повторного захисту випускна кваліфікаційна робота може бути подана протягом трьох років після закінчення навчання в університеті.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова М.М. Страхування: Навч.-метод. посібник.–К.: ЦУЛ, 2002 – 208с.
2. Ареф'єва О.В. Планування економічної безпеки підприємств / О.В. Ареф'єва, Т.Б. Кузенко. - К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. - 170 с.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О.. Державні фінанси. Навчальний посібник/ За заг. ред. Базилевича В.Д. – К.:Атіка, 2002. –368 с.
4. Базилевич В.Д., Філонюк О.Ф., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та ін. Страхування: Підручник. – К.: Знання, 2008. – 1019с.
5. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика: навч. посіб. (для студ.вищ. навч. закл.) – К.: Центр учбової літератури, 2009.- 328 с.
6. Банківська безпека: навчальний посібник / О.Д.Вовчак, Ю.О.Самура, В.А.Сидоренко, В.А.Вареник. – К.: Знання, 2013. – 237с.
7. Банківський менеджмент: Підручник / За ред. Кириченка О.А., Міщенко В.І. – К.:Знання, 2006. – 831с.
8. Банківські операції: Підручник / За ред. Мороза А.М. – К.:КНЕУ, 2008. – 608с.
9. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / О.І. Барановський. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. – 759 с.
10. Баранова В.Г. Фінансовий механізм функціонування страхової системи [Текст]: монографія / В.Г. Баранова. – Одеса: Видавництво «ВМВ», 2009. – 380 с.
11. Барисова В.А., Огаренко О.В. Організаційно-економічний механізм страхування. – Суми: Довкілля, 2001. - 191 с.
12. Безугла В. О., Постіл І. І., Шаповал Л. П. Страхування: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 582 с.
13. Белова І.В. Організація контролю в банку: Навчальний посібник. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2008. – 448 с.
14. Беляєв О.О. Соціально-економічна безпека: навч. посіб. / О.О. Беляєв, Л.П. Бортнікова, В.І. Кириленко та ін. – К.: КНЕУ, 2010. – 316 с.
15. Бень Т.Г., Довбня С.Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 2002. - №6.
16. Берлач А.І. Безпека бізнесу: Навч. посібник. – К.: Університет «Україна», 2007. – 280с.
17. Варналій З. С., Буркальцева Д. Д., Наєнко О. С. Економічна безпека України: проблеми та пріоритети зміцнення: Монографія / За заг. ред. проф. З. С. Варналія.– К.: Знання України, 2011. – 299 с.
18. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України: Підручник.-К.: НІОС. - 2002. – 608с.
19. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. – Львів: ВИДАВНИЦТВО, 2012. –386 с.

20. Васюренко О.В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків: Навч. посібник – К.: Знання, 2006. – 463с.
21. Вітлінський В.В., Верченко П.І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: навч.-метод. посіб. для самост. вивч.. дисц. – К.: КНЕУ, 2000.-292 с.
22. Вовчак О.Д. Страхова справа: Підручник. – К.: Знання, 2011. – 390 с.
23. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій [Текст]: Навч. посіб. / О.О. Гаманкова. – К.: КНЕУ, 2007. – 328 с.
24. Герасимчук З.В. Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення/ З.В. Герасимчук, Н.С.Вавдіюк. – Луцьк: Надстрі'я, 2010.–244с.
25. Гетьман О.О. Економічна діагностика: навч. посібник для студ. вищ. навч. зал. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 307 с.
26. Говорушко Т.А. Страхові послуги. Підручник. – К.: Центр учбової літератури. – 2011. – 376 с.
27. Городня Т.А. Економічна та фінансова діагностика / Т.А. Городня, І.П. Мойсеєнко. - К.: ППНВ, 2008. - 282 с.
28. Говорушко Т.А. Страхові послуги. 2-ге видання перероблене та доповнене. Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.
29. Горбач Л.М. Страхова справа: Навч. посіб. – 2-ге видання, виправ. – К.: Кондор, 2003. - 252 с.
30. Грідчина М.В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2005. - 384 с.
31. Дєєва Н. М., Дедіков О. І. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закл. / Дніпропетровська держ. фінансова академія. – Д. : ДДФА, 2006. – 380с.
32. Донець Л.І. Економічна безпека підприємства: навч. посібник / Л.І. Донець, Н.В. Ващенко. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с.
33. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – К.: Держстандарт України, 1995. - 37 с.
34. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
35. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Паргин Г.О. Інвестиційний словник. Навч. посібник. – Львів: Бескид-Біт, 2005. – 512с.
36. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. – К.: Знання; Л.: Вид-во Львів.банк.ін-ту НБУ, 2002. - 556 с.
37. Зубок М.І. Основи безпеки комерційної діяльності підприємств та банків. Навч.-метод.посіб. – К., КНТЕУ, 2005. – 201с.
38. Зубок М.І., Позднищев Є.В., Яременко С.М. Безпека бізнесу: навчальний посібник у схемах та таблицях. – К.: КНЕУ, 2008. – 480 с.
39. Зятковський І.В. Фінанси підприємств: Навч.посібник – К.: Кондор, 2003.– 363с.
40. Економічна безпека банківської діяльності в Україні / В.О. Онищенко, Г.О. Андреев, О.І. Савицька, Ю.С. Довгаль; М-во освіти і науки України, Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. - Полтава: ПолтНТУ, 2011. - 346 с.

41. Економічна безпека держави, суб'єктів господарювання та тіньова економіка / Васенко В. К. [та ін.]; за заг. ред. Васенка В. К.; М-во внутр. справ України, Харк. нац. ун-т внутр. справ (Сум. філ.) - Черкаси: Маклаут, 2010. - 366 с.
42. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Навч. посіб. / В. Л. Ортинський, В.С. Керницький, З.Б. Живко та ін. – К.: Правова єдність, 2009. – 544 с.
43. Економічна безпека підприємства: підруч. / А.М. Штангрет, М. М. Караїм, О. В. Халіна, Х. О. Мандзіновська; за заг. ред. А. М. Штангрет. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. – 284 с.
44. Енциклопедія страхування / В.В. Фещенко та ін. – К.: Українське агентство фінансового розвитку, 2008. – 650 с.
45. Еш С. М. Фінансовий ринок: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2009. – 528 с.
46. Єгоричева С.Б. Банківські інновації. Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2010. – 208 с.
47. Єпіфанов А.О. Методологічні складові ефективного розвитку банківського сектору економіки України: монографія /А.О.Єпіфанов. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 417 с.
48. Єпіфанов А.О. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / А.О. Єпіфанов, О.Л. Пластун, В.С. Домбровський. - Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. - 295 с.
49. Єрмошенко М.М. Фінансовий менеджмент: курс лекцій. – К.: НАУ, 2004. – 506с.
50. Єрмошенко М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. – К.: Київ. нац.торг.-екон.ун-т, 2001. –309с.
51. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство. / Єрмошенко М. М., Горячева К. С. –К.: НАУ, 2010. –231 с.
52. Івахненко С.В. Фінансовий контролінг: методи та інформаційні технології / С.В. Івахненко, О.В. Мелих. - К.: Знання, 2009. - 319 с.
53. Ізмайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003.-148 с.
54. Кавун С. В. Система економічної безпеки: методологічні та методичні засади. / Кавун С. В. - Х.: ХНЕУ, 2009. — 299 с.
55. Карчева Г.Т. Ефективність функціонування та перспективи розвитку банківської системи України / Г.Т. Карчева // НАН України Ін-т екон. та прогнозув. – К.: 2012. – 520 с.
56. Кириченко О. А., Денисенко М. П., Гречан А. П. та ін. Казначейство банку: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 464 с.
57. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: монографія / В.Р. Кігель. – К.:ЦУЛ, 2003. – 202 с.
58. Клапків М.С. Страхування фінансових ризиків: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка: Карт-бланш, 2002.-567 с.
59. Клець Л.Є. Бюджетний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 640 с.
60. Коваленко М.А., Радванська М.Л. Ринок фінансових послуг. – Херсон: Олді-плюс, 2005. – 572с.

61. Коваленко В.В. Стратегічне управління фінансовою стійкістю банківської системи: методологія і практика [Текст] : монографія / В.В. Коваленко. – Суми : ДВНЗ УАБС НБУ, 2010. – 228 с.
62. Коваленко В.В. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму : монографія / В. В. Коваленко, С. О. Дмитров, А. В. Єжов. – Суми: УАБС НБУ, 2007. – 140 с.
63. Козьменко С.М., Шпиг Ф.І., Волошко І.В. Стратегічний менеджмент банку: Навч. посібник. – Суми, ВТД “Університетська книга”, 2003. – 734с.
64. Кондрашихін А.Б., Пепа Т.В., Федорова В.О. Фінансова санація і банкрутство підприємств. Навчальний посібник – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
65. Концептуальні засади формування фінансово-економічної безпеки: кол. моногр. / за заг. ред. д.е.н., проф. Шкарлета С.М.; М-во освіти і науки України; Чернігів. нац. технол. ун-т – Ніжин: ФОП Лук‘яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2015. – 440 с.
66. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. – К.: Знання, 2000. – 378с.
67. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 486 с.
68. Костина Н.І., Алексеева А.А., Василик О.Д. Фінанси: система моделей і прогнозів: Навч. посібник. - К.: Четверта хвиля, 1998. - 304с.
69. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти: монографія / В.М.Кочетков. – К.: КНЕУ, 2002. – 256 с.
70. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
71. Круш П.В. Національна економіка: регіональний та муніципальний вимір: підручник / П.В. Круш, О.О. Кожемяченко; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К.: ЦУЛ, 2011. – 320 с.
72. Куликов П.М. Економіко-математичне моделювання фінансового стану підприємства: навч. посібник / П.М. Куликов, Г.А. Іващенко. - Харків: Інжек, 2009. - 152 с.
73. Кудряшов В.П. Фінанси. Навчальний посібник. – Херсон: Олді-Плюс, 2002. – 348с.
74. Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2000. – 215с.
75. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб’єктів господарювання: Монографія. – К.: Знання, 2000. – 258с.
76. Ліпкан А. Безпекознавство: Навч.посібник. – К.: Вид-во Європ.ун-ту, 2003. – 208 с.
77. Ліпкан В. А. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях / Ліпкан В. А., Ліпкан О. С., Яковенко О. О. – К.: Текст, 2006. – 256 с.
78. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України: Монографія / Ліпкан В. А. – К.: Текст, 2005. – 350 с.

79. Любунь О.С., Грушко В.І. Фінансовий менеджмент у банку: Навчальний посібник. – К.: Слово, 2004. – 296с.
80. Лютий І.О. Банківський маркетинг: підручник [для студентів вищих навчальних закладів]/ І.О.Лютий, О.О.Солодка – К.: ЦУЛ, 2009. – 776с.
81. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. пос. – К.: ЦНЛ, 2004.– 376с.
82. Макогон Ю.В. Международный банковский бизнес.–К.: Атика, 2003.– 208 с.
83. Маслова С.О. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2006. – 192с.
84. Мец В.О. Економічний аналіз (збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО): Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2001.-236 с.
85. Мещеряков А.А., Лисяк Л.В. Фінансовий менеджмент у банках: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2006. – 208с.
86. Міжнародні фінанси: Підручник для студ. екон. спец. / За ред. О.І. Рогача. - К.: Либідь, 2003. - 784с.
87. Моделювання економічної безпеки: держава, регіон, підприємство / [В.М. Геєць, М.О. Кизим, Т.С. Клебанова, Т.С. Черняк] // Науково- дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України; В.М. Геєць (ред.). - Х.: ВД «ИНЖЕК», 2006. - 240 с.
88. Моринець С. Міжнародні фінансові відносини. Підручник. – К.: Знання, 2000. – 305с.
89. Новак В.О. Інформаційне забезпечення менеджменту: навч. посібник. – К.: Кондор, 2007. – 462 с.
90. Одинцов А.А. Економічна і інформаційна безпека підприємництва: учеб. пособие для вузов / А.А. Одинцов. - М: Академія, 2006. - 336 с.
91. Опарін В.М. Фінанси (загальна теорія): Навчальний посібник. – 2 видання, доп. і переробл. – К.: КНЕУ, 2005. – 240с.
92. Осадець С. С. Страховий менеджмент: підручник / [Осадець С. С., Мурашко О. В., Фурман В.М., Баранов А.Л.]; за ред. С. С. Осадця. – К. : КНЕУ, 2011. - 333 с.
93. Основи економічної безпеки підприємств : навч. посіб. / А.М. Штангрет, Д.С. Лозовицький, Я.В. Котляревський, М.М. Караїм. – Львів: Укр. акад. друкарства, 2013. – 284 с.
94. Останкова Л.А. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками. Навч. посібник / Л. А. Останкова, Н. Ю. Шевченко. – К.: Центр учбової літератури. – 2011. – 256 с.
95. Пабат О. В. Економічна безпека держави: інноваційні фактори: монографія. – Львів : Інс-т регіональних досліджень НАН України, 2012. – 168 с.
96. Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002.-388 с.
97. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / В. І. Пазинич, А. В. Шулешко - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 408 с.
98. Петленко Ю.В., Рожко О.Д. Місцеві фінанси: Опорний конспект лекцій. – К.: Кондор, 2003. – 282 с.

99. Петленко Ю.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. – К.: Кондор, 2007. – 298с.
100. Петровська І.О., Клиновий Д.В. Фінанси: Навчальний посібник. – К.: ВПУЛ, 2001. – 300с.
101. Пилипенко І.І., Жук О.П. Цінні папери України. Навч. Посібник. – К., 2001. – 342с.
102. Плиса В.Й. Страхування: Навч. посіб. 2-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 392 с.
103. Плікус І.Й. Система моніторингу для фінансового прогнозу діяльності підприємства / І.Й. Плікус // Фінанси України. - 2003. - № 4. - С. 35-44.
104. Поздняков В.Я. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятий: учебник для вузов / В.Я. Поздняков - М.: ИНФРА-М, 2010. - 617с.
105. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник. - К.: КНЕУ, 2004. - 468с.
106. Приходько Н. І. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Харківська філія Українського держ. ун- ту економіки і фінансів. – Х. : ІНЖЕК, 2007. – 192с.
107. Пшик Б.І. Ситуаційне моделювання діяльності банку: Навч. посібник. – Л.: ЛБІ НБУ, 2003. – 191с.
108. Реверчук Н.Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур: монографія / Н.Й. Реверчук. - Львів: ЛБІ НБУ, 2004. - 195 с.
109. Резанова Н.С. Міжнародні фінанси. Навч.- метод. посібник. – К., 2001. – 412с.
110. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник. – К.: Либідь, 2005. - 718с.
111. Ротова Т.А., Руденко Л.С. Страхування: Навч. посіб. – К.: Київ. Нац. торг- екон. ун-т, 2001.- 403 с.
112. Руденко Л.В. Аналіз фінансово-господарської діяльності.– К.: 2000. – 238с.
113. Рэдхэд К., Хьюс С. Управление финансовыми рисками/ Пер. с англ. – М.: Инфра-М, 1996. - 228 с.
114. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций. – К.: ИД «Максимум», 2001. - 600 с.
115. Сало І.В., Криклій О.А. Фінансовий менеджмент банку: Навчальний посібник - Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. – 314 с.
116. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 352 с.
117. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств. – Луцьк: Ред.-вид. Відділ “Вежа”, 2001.- 456 с.
118. Смовженко Т.С. Антикризове управління стратегічним розвитком банку: монографія / Т.С.Смовженко, О.М.Тридід, В.Я.Вовк. – К.: УБС НБУ, 2008. – 473 с.
119. Соколовська А.М. Податкова система України: теорія і практика становлення. – К.:НДСІ, 2001. – 372 с.
120. Сплетухов Ю.А., Дюжиков Е.Ф. Страхование: Уч. пос. – М.: Инфа-М, 2009. – 312с.

121. Справочник по страховому бизнесу / Под. ред. Э.А. Уткина – М.: Тандем, 1999. - 416 с.
122. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації: монографія / [Козьменко О. В., Козьменко С. М., Васильєва Т. А. та ін.]. – Суми: Університетська книга, 2011. – 388 с.
123. Страхові послуги: Навч.-метод. посіб. Для самост. вивч. дисц./ За ред. Т.М. Артюх – К.: КНЕУ, 2000.-124 с.
124. Страхування [Текст]: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К. : Знання, 2008. – 1019 с.
125. Страхування: Підручник / За ред. С.С. Осадця. – К.: КНЕУ, 2002. - 599 с.
126. Стрельбицька Л.М., Стрельбицький М.П. Основи безпеки банківської системи України та банківської діяльності: Монографія / За ред. М.П. Стрельбицького. – К.: Кондор, 2004. – 600с.
127. Сухоруков А.І., Ладюк О.Д. Фінансова безпека держави. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
128. Супрун А. А. Страховий менеджмент: навч. посіб. / А. А. Супрун, Н. В. Супрун. – Львів : Магнолія, 2011. – 301 с.
129. Суторміна В.М. Фінанси зарубіжних корпорацій. – К.: КНЕУ, 2004.- 566 с.
130. Таркуцяк А.О. Страхування: Навч. посіб. – К.: В-во Європейського університету, 2002. - 253 с.
131. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посіб. – К.: Вид-во КНЕУ, 2000. – 246с.
132. Ткаченко Н.В. Страхування. Навч. посібник. – К.: Ліра-К, 2007. – 376 с.
133. Турбина К.Е. Тенденции развития мирового рынка страхования. – М.: Анкил, 2000. - 320 с.
134. Управління банківськими ризиками: Навч. посіб. /За ред. Л.О.Примостки. – К.: КНЕУ, 2007. – 600с.
135. Управління фінансовою санацією підприємства: Навч. посібник / С.Я. Салила, О.І.Дацій. – К.: ЦНЛ, 2005. – 238с.
136. Фінансова безпека банківської діяльності: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни “Безпека банків” / С.М. Побережний, О.Л. Пластун, Т.М. Болгар. – Суми: ДВНЗ УАБС НБУ, 2010. – 112 с.
137. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / А.О. Єпіфанов, О. Л. Пластун, В.С. Домбровський та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.О. Єпіфанова. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 295 с.
138. Филонюк А.Ф. Страховая индустрия Украины: стратегия развития. Монография. / А.Ф. Филонюк, А.Н. Залетов. – К.: «Бизон», 2008. – 448 с.
139. Фисун І.В., Ярова Г.М. Страхування: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2011. – 240 с.
140. Фінанси підприємств: Підручник. / А.М. Поддєрьогін та ін. – К.: КНЕУ, 2004. – 546 с.
141. Фінанси: вишкіл студії: навч. Посібник / Юрій С.І., Кізіма Т.О.; За ред. Юрія С.І. – Тернопіль: “Карт-бланш”, 2002. – 357с.
142. Фінансова звітність за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: Практ. посіб – К.: Лібра, 1999. – 187с.

143. Фінансова санація промислових підприємств: Навч. посіб. для самостійних занять / Укл. О.Ващенко, Д.Котельніков, І.Макаренко, Г.Самойленко. – Чернігів: ЧЦНТІ, 2005. – 200с.
144. Фінансовий менеджмент: підручник /Кер. кол. авт. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін.- К.: КНЕУ, 2005.- 535с.
145. Фінансовий менеджмент [Текст] : навч. посіб. для студ. спец. "Фінанси" / Г. О. Партин, Н. Є. Селюченко ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. - 332 с.
146. Фінансово-банківська статистика. Практикум: Навч.посібник / П.Г. Вашків, П.І. Пастер та ін.; За ред. Є.І.Ткача - К.: Либідь, 2002.- 324с.
147. Цал_Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
148. Череп А.В. Інвестознавство: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 398с.
149. Шелехов К.В., Бігдаш В.Д. Страхування. Страхові послуги. Навч.-метод. посіб.. – К.: ІЕУГП, 2000. - 268 с.
150. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: підручник / В. М. Шелудько; Київський нац. ун-т. — 2-ге вид., стер. — Київ: Знання, 2013. — 375 с.
151. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – К.: Знання-Прес, 2002. – 228с.
152. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Національний ун-т харчових технологій. – К. : Кондор, 2005. – 196с.
153. Шиян Д.В. Комплексна оцінка фінансового стану галузей економіки// Фінанси України. – 2002.- №1.
154. Шкарлет С.М. Економічна безпека підприємства: інноваційний аспект: монографія / С.М. Шкарлет. – К.: Книжкове видавництво Національного авіаційного ун-ту, 2007. – 436 с.
155. Шкарлет С.М., Жарій Я.В. Банківські операції. Навч. посібник. – К.: Дорадо-Друк, 2010. – 384с.
156. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2006.- 528 с.
157. Энциклопедия финансового риск-менеджера / Под ред. А.А. Добанова и А.В. Чугунова. – М.: Альпина Паблишер, 2003.- 786 с.
158. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система України: Навч. посібник. - К.: НІОС, 2000. - 400с.
159. Юрій С.І., Бескид Й.М. Бюджетна система: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТАНГ, 2001. - 150 с.
160. Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. Казначейська система: Підручник. - Тернопіль: Карт-бланш, 2002. - 590 с.
161. Basel II capital framework enhancements announced by the Basel Committee [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.bis.org/press/p090713.htm.
162. Sheila R. Ronis. Economic Security: Neglected Dimension of National Security? / Sheila R. Ronis. - Washington, D.C., 2011. – 130 p.
163. Irv Leveson. Economic Security: A Guide for an Age of Insecurity. / Irv Leveson. - iUniverse, 2011. – 148 p.

164. International regulatory framework for banks (Basel III) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bis.org/bcbs/basel3.htm>.
165. The Economic Security of Business Transactions [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.chartridgebooksoxford.com/>.

Інформаційні ресурси

166. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
167. Закон України «Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
168. Закон України «Про банки і банківську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
169. Закон України «Про страхування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
170. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
171. Електронна база підприємств і організацій України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>
172. Інформаційно-аналітичний портал по безпеці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://allsecurity.info>
173. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
174. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>
175. Офіційний портал Державної служби статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
176. Офіційний портал Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
177. Офіційний портал Української асоціації інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/>
178. Офіційний портал Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/>
179. Офіційний портал Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/>
180. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

ДОДАТКИ

Додаток А Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут _____

Факультет _____

Кафедра _____

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

(прізвище, ім'я, по батькові)

" ___ " _____ 201_р.

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

(назва роботи)

(шифр і назва спеціальності)

(галузь знань)

Виконавець: студент гр. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

підпис)

Керівник:

(посада)

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Чернігів 201_

Додаток Б

Індивідуальне завдання на випускню кваліфікаційну роботу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут _____
Факультет _____
Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

(прізвище, ім'я, по батькові)

" ____ " _____ 201_р.

**ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи: _____

Тему затверджено наказом ректора

від " ____ " _____ 201_р. № _____

1. *Вхідні дані до роботи* _____

2. *Зміст розрахунково-пояснювальної записки* _____

3. *Перелік графічного матеріалу* _____

4. Календарний план

<i>№</i>	<i>Назва етапів роботи</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Примітки</i>

Завдання підготував:
керівник _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)
" ____ " _____ 201_р.

Завдання одержав:
студент _____
(підпис)

(прізвище, ім'я, по батькові)
" ____ " _____ 201_р.

АНОТАЦІЯ

Випускної кваліфікаційної роботи _____

Кваліфікаційна робота містить __ сторінок, __ таблиць, __ рисунків, список літератури з __ найменувань, __ додатків.

Предметом дослідження ВКР є ...

Об'єктом дослідження виступає ...

Мета кваліфікаційної роботи полягає в ...

Завданнями роботи є ...

За результатами дослідження сформульовані ...

Одержані результати можуть бути використані ...

Рік виконання кваліфікаційної роботи ...

Рік захисту роботи ...

КЛЮЧОВІ СЛОВА (5-7 слів).

ВІДГУК
на випускню кваліфікаційну роботу

студента _____
(прізвище, ім'я)

на тему: _____
(назва теми)

Текст відгуку...

(складається у довільній формі із зазначенням: головної цілі дипломної роботи, в інтересах якої організації її виконано; відповідності виконаної дипломної роботи завданню; ступеня самостійності при виконанні дипломної роботи; рівня підготовленості дипломника до прийняття сучасних рішень; умінь аналізувати необхідні літературні джерела, робити правильні висновки; застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту; найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, публікація в наукових журналах тощо); загальної оцінки виконаної дипломної роботи та можливості допуску її до захисту)

Науковий керівник _____
(посада, місце роботи)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« ___ » _____ 201_ р.

РЕЦЕНЗІЯ
на випускню кваліфікаційну роботу

здобувача вищої освіти ЧНТУ _____
(прізвище, ініціали)

(назва теми)

1. Актуальність теми

2. Наукова новизна

3. Якість проведеного аналізу проблеми

4. Практична цінність висновків і рекомендацій

5. Наявність недоліків

6. Загальний висновок і оцінка магістерської дипломної роботи

Рецензент _____
(посада, місце роботи)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Печатка «__» _____ 201_ р.

ТЕМАТИКА ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
(за рівнем досліджень)

Макроекономічний рівень

1. Стратегія формування фінансово-економічної безпеки України.
2. Управління фінансово-економічною безпекою держави в умовах глобалізації.
3. Моделювання фінансово-економічної безпеки України для забезпечення конкурентоспроможності країни.
4. Удосконалення бюджетної політики як фактор підвищення фінансово-економічної безпеки України.
5. Моніторинг місцевих фінансів як інструмент забезпечення безпеки державних фінансів.
6. Формування та реалізація стратегії управління фінансово-економічною безпекою окремих галузей.
7. Концептуальні засади забезпечення фінансової безпеки банківської системи України.
8. Стан фінансової безпеки банківської системи України та можливості її покращення.
9. Дослідження факторів впливу на фінансову безпеку України депозитного ринку.
10. Дослідження стану та факторів впливу на фінансову безпеку України страхового ринку.
11. Сучасний стан та перспективи розвитку системи фінансово-економічної безпеки окремої галузі.
12. Особливості формування фінансово-економічної безпеки небанківських фінансово-кредитних установ.

Регіональний рівень

13. Управління фінансово-економічною безпекою територій в умовах глобалізації.
14. Управління фінансово-економічною безпекою регіонів в умовах нестабільності.
15. Дослідження впливу регіональних чинників на фінансово-економічну безпеку реального сектора економіки.
16. Виявлення та мінімізація загроз фінансово-економічній безпеці регіону в сучасних умовах.
17. Удосконалення системи організації процесу управління фінансово-економічною безпекою регіону.
18. Дослідження фінансово-економічної безпеки підприємств як однієї зі складових економічної безпеки регіону.
19. Дослідження впливу транскордонного співробітництва на фінансово-економічну безпеку регіонів.

20. Дослідження стану фінансово-економічної безпеки прикордонних регіонів.

Підприємства (організації) різних сфер діяльності

21. Дослідження фінансово-економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання.
22. Розробка механізму оцінки та управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
23. Економіко-математичне моделювання фінансово-економічної безпеки підприємства.
24. Розробка організаційно-економічного механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.
25. Діагностика фінансово-економічної безпеки підприємства та шляхи її покращення.
26. Розробка механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.
27. Забезпечення економічної безпеки в ході реструктуризації (реорганізації, реформації) підприємства.
28. Інвестиційне забезпечення підприємства як складова формування фінансово-економічної безпеки.
29. Маркетингова діяльність в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.
30. Управління фінансово-економічною безпекою підприємницької діяльності.
31. Формування системи фінансової безпеки зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
32. Управління фінансовими ризиками як засіб підвищення рівня фінансово-економічної безпеки підприємства.
33. Конкурентоспроможність продукції у формуванні фінансово-економічної безпеки підприємства.
34. Оцінювання впливу корпоративних конфліктів на фінансово-економічну безпеку підприємства.
35. Оцінка та управління фінансовою безпекою підприємства з урахуванням інтересів власників.
36. Запобігання банкрутства як засіб підвищення фінансово-економічної безпеки підприємства.
37. Розробка стратегії фінансово-економічної безпеки промислових підприємств.
38. Формування системи фінансово-економічної безпеки підприємств аграрної сфери.
39. Формування капіталу та роль зовнішнього фінансування в системі фінансово-економічної безпеки підприємства.
40. Підвищення прибутковості підприємства як запорука фінансово-економічної безпеки.
41. Управління грошовими потоками в системі забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства.
42. Особливості управління фінансово-економічною безпекою малого бізнесу.

Фінансово-кредитні установи (організації)

43. Стратегічні аспекти управління фінансово-економічною безпекою банківської установи.
44. Механізм забезпечення фінансової безпеки діяльності банку на міжнародних ринках.
45. Розробка шляхів підвищення фінансово-економічної безпеки комерційного банку в нестабільних умовах.
46. Моделювання банківської діяльності для забезпечення фінансової безпеки банку.
47. Системний підхід до управління фінансово-економічною безпекою банківської установи.
48. Моніторинг та шляхи забезпечення фінансово-економічної безпеки банку.
49. Інформаційна складова формування фінансово-економічної безпеки банківської установи.
50. Організація захисту комерційної таємниці банку з використанням досконалих методів контролю.
51. Управління банківськими ризиками як фактор формування фінансово-економічної безпеки.
52. Страхування кредитних ризиків в системі формування фінансово-економічної безпеки банківської установи.
53. Управління валютним ризиком банку в контексті фінансово-економічної безпеки.
54. Оптимальне розміщення фінансових ресурсів банку як запорука фінансової безпеки.
55. Управління власним капіталом комерційного банку як складова формування фінансово-економічної безпеки.
56. Формування механізму антикризового управління банком для забезпечення фінансової безпеки.
57. Вдосконалення системи банківського ризик-менеджменту як складової фінансової безпеки банку.
58. Формування фінансово-економічної безпеки банку на основі управління бізнес-процесами.
59. Розробка політики управління фінансовою безпекою страхової компанії.
60. Формування системи управління фінансовою безпекою страхової компанії.
61. Удосконалення системи управління фінансовою безпекою страховика.
62. Оцінка ефективності системи інформаційної безпеки страховика.
63. Формування механізму нейтралізації фінансових ризиків страхових компаній та оцінка їх ефективності.
64. Удосконалення системи управління ризиками страхової компанії.
65. Інтегрований ризик-менеджмент на рівні страхової компанії.
66. Удосконалення системи управління інформаційною безпекою страхової компанії.
67. Розробка стратегії управління фінансовою безпекою страхової компанії.
68. Формування системи заходів, спрямованих на захист від внутрішніх і зовнішніх загроз страховика.

69. Управління фінансовою безпекою страхової компанії.
70. Оптимізація розміщення страхових резервів як умова забезпечення діяльності страхової компанії.
71. Управління страховими резервами як засіб забезпечення фінансової безпеки страхової компанії.
72. Удосконалення інвестиційної політики як умова забезпечення діяльності страхової компанії.
73. Рейтингові системи оцінки рівня фінансової безпеки страхової компанії.
74. Тарифна політика страхової компанії як основа формування її фінансової безпеки.
75. Маркетингова діяльність та її роль у формуванні конкурентних переваг страхової компанії.

Додаток Ж

Зразок оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 НАЗВА ТЕОРЕТИЧНОГО РОЗДІЛУ	6
1.1 Назва підрозділу	6
1.2 Назва підрозділу	12
1.3 Назва підрозділу	18
1.4 Назва підрозділу	24
2 НАЗВА АНАЛІТИЧНОГО РОЗДІЛУ	41
2.1 Назва підрозділу	41
2.2 Назва підрозділу	53
2.3 Назва підрозділу	61
2.4 Назва підрозділу	72
3 НАЗВА ПРОЕКТНОГО РОЗДІЛУ	80
3.1 Назва підрозділу	80
3.2 Назва підрозділу	91
ВИСНОВКИ	101
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	106
ДОДАТКИ	109